

РЕШЕНИЕ

№ 3529

гр. София, 31.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав,
в публично заседание на 06.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **9690** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

С решение №9118/18.10.2022г. по адм.д.№4090/2022г. на ВАС-Пето отделение е отменено решение № 4170/24.06.2021г., постановено по адм.дело №4025/2020г. на Административен съд София-град, и е върнато за ново разглеждане от друг състав на същия съд със задължителни указания по приложението на закона делото, образувано по подадена от А. В. Ш. жалба с искане за обявяване на нищожност на Заповед №1855/10.07.2019 г. на ректора на ТУ-С., издадена на основание решение по т.1.3.2 от протокол № 38/09.07.2019г. от заседанието на Факултетния съвет на Факултета по транспорт, с която жалбоподателя е отстранен от редовна докторантура по докторска програма.

Жалбоподателят А. В. Ш., р.пр., не се явява и не се представлява в съд.з. и не ангажира становище по делото.

Ответникът - ректорът на ТУ, чрез юриск.З. в съд.з., оспорва жалбата.

Административен съд София-град, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, споделя фактическите изводи, направени и при първото разглеждане на делото в АССГ, в смисъл, че:

Със Заповед №5084/16.12.2015г., на основание чл. 33, ал.1 ЗВО, ректорът на ТУ [населено място] е утвърдил разпределението на управленските функции в ТУ-С. между зам.-ректорите и главния секретар, като ги е възложил съобразно разпределението, неразделна част от заповедта. Съгласно посочения документ

„Разпределение на управленските функции в ТУ-С.“, в раздел „Упълномощаване за замествания при изпълняване на управленските функции в ТУ-С. на зам.-ректорите и гл. секретар“, т.1 е посочено, че зам.-ректора по учебната дейност и акредитация проф. д-р инж. Л. Д. е упълномощен с правото и му е възложено задължението да представлява ректора, да решава всички въпроси и да подписва всички документи, свързани с дейността на ТУ, вкл. и тези по чл. 32 ЗВО в случаите, когато е възпрепятстван да извършва тези дейности лично, поради отсъствие от сградата на ТУ-С., аудиторна заетост и др., в които случаи няма изрична заповед за упълномощаване и натоварване на друго лице да извършва тези действия за съответния период от време.

Във връзка с указанията на ВАС, дадени в решението с което делото е върнато на АССГ, жалбоподателят сочи, че оспорва горната заповед, както и приложението към нея към което препраща, като антедатирано, като оспорва и съдържанието им. В тази връзка са представени допълнителни писмени доказателства от ответника, въз основа на които настоящият съд намира, че доколкото заповедта е подредена в заповедната книга на университета, качена е на университетския уебсървър и е публикувана на страницата на ТУ на 18.12.2015г., възражението за антедатиране е неоснователно. Доколкото се касае за диспозитивен, а не за свидетелстващ документ не следва да се обсъжда оспорването на съдържанието му.

Със Заповед №2150/04.07.2016г. на ректора на ТУ-С., жалбоподателят А. В. Ш., на основание чл.6, ал.15 от ПУРПНС в ТУ-С., е зачислен в редовна докторантура, считано от 1.07.2016г., по професионално направление 5.1 „Машинно инженерство“ и докторска програма „Строителна механика и съпротивление на материалите“, с научни ръководители доц. д-р инж. В. Ц. и доц. д-р инж. Н. Н. към Катедра „Съпротивление на материалите“. Посочен е краен срок за завършване на докторантурата 01.07.20219 г.

Изработен е индивидуален план за работа на докторанта, утвърден от ФС в заседание от 27.09.2016 г., т. 8. Темата на дисертационната работа е „Влияние на корозията върху механичните свойства на стоманите“. Част от индивидуалния план са работни планове за всяка една от трите години на докторантурата. Предаването на написаната дисертация е предвидено да бъде осъществено в третата година, в периода от 01.06.2019 г. до 01.07.2019 г., а вътрешната защита да се състои на 01.07.2019 г.

На 27.03.2019 г., А. В. Ш. е предал дисертационния си труд на един от научните си ръководители.

В становище от 09.04.2019 г., доц. д-р инж. В. Ц. и доц. д-р инж. Н. Н. са посочили, че в настоящия си вид дисертацията не е подходяща за насочване към вътрешна защита, като е необходима сериозна преработка. Отражено е, че докторанта не може да се справи самостоятелно с възложените му задачи, както се е опитал. За отстраняване на проблемите в предадения дисертационен труд е необходимо да работи в тясно сътрудничество с научните си ръководители.

Срещу това становище, на 15.04.2019г., А. Ш. е подал възражение до един от научните си ръководители доц. д-р инж. В. Ц., с което е поискал да бъдат назначени три хабилитирани лица в съответните научни области за преценка готовността за защита на дисертацията, като е поискал двамата научни ръководители на докторантурата да не участват.

Със заявление вх. № 2100-139/22.04.2019 г., подадено до ректора на ТУ-С., А. Ш. е поискал да бъде извършен контрол за правилното и коректно изпълнение на

нормативно заложените процедури и действия.

Във връзка с възражението от жалбоподателя, на 24.04.2019 г., научният ръководител доц. д-р инж. В. Ц., на основание чл. 24, ал.2 от ПУРПНС в ТУ-С. е назначил комисия от три хабилитирани лица за преценка на готовността за защита на дисертацията за образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 5.1 „Машинно инженерство“ и докторска програма „Строителна механика и съпротивление на материалите“, на тема „Влияние на корозията върху механичните свойства на стоманите“. В комисията от трите лица не участват двамата научни ръководители на дисертацията.

Срещу назначената комисия, А. Ш. е подал уведомление до ректора, на 25.04.2019 г., с което е оспорил назначението на всеки един от назначените три хабилитирани лица, като е заявил, че не е спазено изискването на чл. 24, ал.2 от ПУРПНС в ТУ-С..

Зам.-ректорът на ТУ-С. е отговорил на уведомлението, като е посочил, че от материалите, представените от жалбоподателя не личи да има конфликт на интереси между ръководителя на катедрата и някои от членовете на комисията.

На 23.05.2019 г. назначената комисия е провела заседание, на което всеки от членовете на комисията е прочел своето становище по дисертационния труд на жалбоподателя. За проведеното заседание е съставен протокол № 1/23.05.2019 г. След проведено обсъждане, комисията е взела единодушно решение, с което е дала отрицателна оценка на готовността на докторанта за защита на дисертационния му труд. Към протокола от заседанието са приложени и трите становища. И трите становища са отрицателни.

Със Заповед № ОЖ-51-32/14.05.2019 г., ректорът на ТУ-С. е наредил основният списъчен състав на КС на Катедра „Съпротивление на материалите“ при ФТ да се разшири, като бъдат включени още трима специалисти, които да проведат заседание на КС на 14.06.2019 г., в 10,00 ч.

За провеждане на това заседание, жалбоподателят Ш. е уведомен по електронна поща на 20.05.2019 г.

На 14.06.2019 г. е проведено заседание на разширения КС на Катедра „Съпротивление на материалите“ при ФТ, за което е съставен протокол № 4. На заседанието е докладван дисертационния труд на А. Ш. с отрицателна оценка за готовността му за защита, като също е разгледано и изпълнение на индивидуалния план на Ш. и изложените коментари относно отделните етапи от плана. От общо седем етапа от индивидуалния пан, за изпълнени са приети два, с конкретни забележки, а останалите пет етапа за приети за неизпълнени. Заключение е, че А. Ш. не е изпълнил дейностите по индивидуалния си план, като същото е обективирано в решение, взето единодушно от разширения състав на КС.

На това заседание, жалбоподателят Ш. не е присъствал, като по делото са налице данни, че е бил призван да се яви на 14.06.2019 г., в 09,30 ч. в сградата на НСЛС в качеството му на свидетел.

Видно от представена по делото атестация за работата на Ш. през периода от 01.07.2016 г. до 15.09.2017 г., работата на докторанта протича в съответствие с изискванията на ПУРПНС в ТУ-С., като е предложено докторантурата да продължи. С атестацията са дадени препоръки към докторанта.

Съгласно атестацията за работата на Ш. през периода от 16.09.2017 г. до 30.06.2019 г., предаденият дисертационен труд е на изключително ниско ниво, като

заглавието на дисертацията не отговаря на съдържанието, и дисертацията не отговаря на индивидуалния план на докторанта. Посочено е, че атестацията е обсъдена и приета на КС на Катедра „Съпротивление на материалите“ при ФТ с протокол № 6/08.07.2019 г., представен по делото. Отделно са формулирани в 10 точки по-важните забележки към работата на докторанта.

На същото заседание на КС е взето единодушно решение да отчисли без право на защита, считано от 01.07.2019 г. докторанта А. Ш.. Към протокола от заседанието на КС е приложен и протокол от комисия по тайно гласуване за отчисляването на докторанта.

На проведено на 09.07.2019 г. заседание на ФС на ФТ, обективирано в протокол № 38, в т. 3, е взето решение А. Ш. да бъде отчислен без право на защита, считано от 01.07.2019 г.

На основание посочения протокол № 38/09.07.2019 г. от заседанието на ФС на ФТ, от името на ректора на ТУ-С. е издадена процесната заповед № 1855/10.07.2019 г., с която на основание чл. 20, ал.1, т.5 от ПУРПНС в ТУ-С. и протокол № 38/09.07.2019 г. от заседанието на ФС на ФТ, докторантът А. Ш. е отстранен от редовна докторантура по докторска програма „Строителна механика и съпротивление на материалите“ към Катедра „Съпротивление на материалите“ при ФТ, считано от 01.07.2019 г. Заповедта е подписана със запетая от зам.-ректора по УДиА Л. Д., което е видно от положения подпис.

Видно от представеното по делото извлечение от интернет страницата на телевизия В. ОН А., на 10.07.2019г., когато е издадена оспорената заповед, ректорът на университета е участвал в предаване на телевизията.

При така установената фактическа обстановка, като взе предвид задължителните указания на ВАС по прилагането на закона, настоящият съд направи следните правни изводи:

С решение №9118/18.10.2022г. по адм.д.№4090/2022г. на ВАС-Пето отделение са дадени задължителни указания при преценка на компетентността на ректора да издаде оспорената заповед за безсрочно отстраняване на докторант да се обсъди доколко разпоредбата на чл.20, ал.1, т.5 ПУРПНС съответства на разпоредбата на чл.74, ал.2 ЗВО и съответно компетентен ли е ректорът на ТУ да отстранява докторант без определен срок.

Съгласно чл.74, ал.2, т.2 от ЗВО, студент, докторант или специализант се отстранява от висшето училище за определен срок при: системно неизпълнение на задълженията си по учебния план или правилниците на висшето училище. Съгласно чл. 20, ал.1, т.5 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в Технически университет – С., отстранява се докторант, който: е получил писмено мнение в атестацията, че не работи успешно и не изпълнява индивидуалния си план. Така цитираната нормативна уредба налага извод, че предвиденото в специалния закон временно отстраняване има характер на принудителна административна мярка по смисъла на чл. 22 от Закона за административните нарушения и административните наказания (ЗАНН), като съгласно императивната норма на чл. 23 от ЗАНН, случаите, когато могат да се прилагат принудителни административни мерки, техният вид, органите, които ги прилагат, и начинът за тяхното приложение, както и редът за тяхното обжалване се уреждат в съответния закон или указ.

Доколкото ЗВО предвижда като ПАМ отстраняването на докторант за определен срок и предоставя на ректора на висшето училище правомощието да я

наложи, а с Правилника е въведена възможност за отстраняване на докторант за неопределен срок, съдът намира че това правомощие е разширено без законова делегация за това. Съгласно чл.15, ал.3 ЗНА, когато правилникът въвежда ограничения, които противоречат на нормативен акт от по-висока степен (ЗВО) разпоредбите му не следва да се прилагат. Т.е. в случая при преценката относно възможността да се отстрани жалбоподателя като докторант за неопределен срок и компетентността на ректора на ТУ да постанови това, следва да бъде съобразена разпоредбата на чл.74, ал.2 от ЗВО с оглед данните по делото за системно неизпълнение задълженията по учебен план. Тази законова разпоредба предвижда като допустима санкция в подобна хипотеза отстраняването на докторанта за определен срок, а не отчисляването му без право на защита. П. на чл. 74, ал. 2, т. 2 ЗВО се изразява в отстраняване на докторанта за определен срок, след изтичането на който, той може да продължи академичната дейност, респ. при наличие на последващи положителни предпоставки, да упражни правото си на защита. Приложението на нормата няма правопрекратяващ за докторанта ефект, поради което налагането на санкция с безсрочен характер от страна на ректора на Технически университет е незаконосъобразно, до степен на нищожност.

Също така, относно компетентността на зам.ректора при установеното отсъствие на ректора от сградата на университета да издаде, въз основа на Заповед №5084/16.12.2015г. на ректора на ТУ, оспореният административен акт, съдът съобрази следното:

Съгласно чл. 32, ал.1, т.4 ЗВО, ректорът на висшето учебно заведение е органа, който решава окончателно всички въпроси, свързани с приемането, отписването и преместването на студенти, докторанти и специализанти. Т.е., той е компетентния орган, който има право, по предложение на съответното звено в висшето учебно заведение, да отчислява докторанти. В случая процесната заповед е издадена от зам.-ректора по учебната дейност и акредитация, при условията на заместване. В тази връзка съдът намира, че заместването е допустимо само когато титулярът на длъжността "Ректор" отсъства на законоустановено основание и не може да изпълнява присъщите за нея правомощия в пълен обем, поради обективни пречки каквито са напр. заболяване, отпуск, командировка и т.н. Тези правомощия не могат да се осъществяват от заместващия в присъствието на титуляра на длъжността. Те не могат да бъдат упражнявани от заместващия и когато по нерегламентирани от закона причини, титулярът на длъжността фактически в даден момент или период от време, не се намира на работното си място или на територията на висшето учебно заведение; като съдът намира, че незаконосъобразно в заповедта от 2015г. е предвидена такава възможност. В случая не се установява на дата 10.07.2019г. - денят на издаване на оспорената заповед, ректорът на ТУ да е отсъствал по причина, изрично определена в закона /отпуск, болничен, командировка и др./; а са налице данни, че същият е бил извън територията на учебното заведение, като е давал интервю относно дейността на университета в телевизионно студио, т.е. касае се за чисто фактическо положение, а не за отсъствие от работа по причина, регламентирана законодателно. Предвид недоказаността на обективна невъзможност на ректора да упражнява своите правомощия на 10.07.2019г., не може да се приеме, че е съществувало условието за заместването му от зам. ректора на посочената дата; още повече, че интервюто е дадено в рамките на минути, т.е. не се установява ректорът да е отсъствал от територията на висшето училище през цялото работното време на 10.07.2019г.

Предвид горното съдът приема, че е липсвало правно основание същият да бъде заместван през този ден от определения със Заповед №5084/16.12.2015г. негов заместник, а не са налице и никакви форсмажорни обстоятелства, налагащи издаването на оспорената заповед именно в сравнително краткия период на фактическото отсъствие на ректора. Упражняването на правомощия на титуляра от неговия заместник на тази дата е извършено без правно основание, респ. постановените от заместващия, в това му качество, правни актове, са такива издадени при липса на материална компетентност.

Предвид гореизложеното, настоящия съдебен състав приема, че ще следва да бъде прогласена нищожността на оспорената заповед на ректора на ТУ-С..

При този изход на делото и на основание чл.143, ал.1 АПК, на жалбоподателят ще следва да се присъдят направените от него по делото разноски във връзка с обжалването на процесната заповед - за държавна такса 10лв. и 70лв. за касационно обжалване и 830лв. за адвокатско възнаграждение; общо 910лв.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2 във вр. с чл.173, ал.2 АПК, Административен съд София град, Второ отделение, 31 състав

Р Е Ш И :

ПРОГЛАСЯВА НИЩОЖНОСТТА на Заповед №1855/10.07.2019 г. на ректора на Технически университет – [населено място].

ОСЪЖДА Техническият университет-гр.С. да заплати на А. В. Ш., с ЕГН-[ЕГН], съдебни разноски в размер на 910 /деветстотин и десет/ лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: